

Breeërpeel

bij Helden, voorjaar 2023

HSV De Ruisvoorn - Helden

Statuspagina

Titel	Visserijkundig Onderzoek Breeërpeel bij Helden, voorjaar 2023
Samenstelling	Sportvisserij Nederland Postbus 162 3720 AD Bilthoven
E-mail	info@sportvisserijnederland.nl
Homepage	www.sportvisserijnederland.nl
Opdrachtgever	HSV de Ruisvoorn Helden
Homepage	https://hsvderuisvoorn.mijnhengelsportvereniging.nl/
Auteur(s)	Ing. G.A.J. de Laak
E-mailadres	laak@sportvisserijnederland.nl
Aantal pagina's	29
Trefwoorden	Limburg, Helden, Breeërpeel, visserijkundig onderzoek
Versie	Definitief
Projectnummer	AVK2023008
Datum	11 april 2023 (oplevering rapport)

Bibliografische referentie:

De Laak, G.A.J., 2023. Visserijkundig Onderzoek Breeërpeel bij Helden, voorjaar 2023. Sportvisserij Nederland, Bilthoven in opdracht van HSV de Ruisvoorn.

© Sportvisserij Nederland, Bilthoven

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de copyrighthouder en de HSV de Ruisvoorn.

Sportvisserij Nederland is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Sportvisserij Nederland.

Leijenseweg 115
Postbus 162
3720 AD Bilthoven
Telefoonnr.: 030-6058400
Faxnr.: 030-6039874

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Algemene gegevens.....	7
	2.1 Gebiedsbeschrijving	7
	2.2 Visrecht en bevissing	8
	2.3 Visserijbeheer	9
3	Materiaal en Methode.....	10
	3.1 Visstandbemonstering	10
	3.2 Gegevensverwerking.....	11
4	Resultaten visserijkundig onderzoek	12
	4.1 Soortensamenstelling.....	12
	4.2 Lengte-frequentie en conditie.....	13
5	Bespreking en knelpunten	19
	5.1 Bespreking	19
	5.2 Knelpunten	21
6	Aanbevelingen	23
	6.1 Visserijbeheer	23
	6.2 Inrichtingsmaatregelen	23
	6.3 Overige zaken	24
	Literatuur	25
	Bijlagen	25

Samenvatting

Op 1 maart 2023 is op verzoek van HSV de Ruisvoorn door Sportvisserij Nederland een visserijkundig onderzoek uitgevoerd in Breeërpeel bij Helden. HSV de Ruisvoorn wil graag de huidige visstand weten, om toekomstig beheer daar op af te stemmen. Enkele leden van HSV de Ruisvoorn volgen de cursus Visvijverbeheer bij Sportvisserij Nederland.

De visstandbemonstering is uitgevoerd door een zegen- en elektrovisserij. Tijdens het onderzoek zijn de soortsaamenstelling, de lengteopbouw en de conditie van de verschillende vissoorten vastgelegd.

Tijdens de bemonstering van de Breeërpeel zijn in totaal 13 vissoorten gevangen en een kruising. Er zijn 1186 vissen gevangen, met een totaalgewicht van 355 kilo.

De vangst bestond qua aantallen voornamelijk uit kleine baars (42%) en kleine blankvoorn (31%). Brasem heeft een aandeel in de vangsten van 4%, snoek 1%, graskarper, karper en kruiskarper ongeveer 1% en de *Overige soorten* (rietvoorn, pos, zonnebaars, etc.) hebben een aandeel in de aantallen van 16%.

Qua vangstgewicht heeft graskarper het grootste aandeel (41%), gevolgd door snoek (21%). Daarna volgen brasem en karper met beiden 15%. Zeelt en kruiskarper hebben een aandeel van 3%, de andere soorten hebben een aandeel van 1% of minder.

Van de meeste vissoorten is geen duidelijke opbouw van jaarklassen gevonden. Het beeld van de visstand in de Breeërpeel komt helaas goed overeen met het beeld van veel andere vijvers, waar aalscholvers prederen. Vissen groter dan ongeveer 15 centimeter worden niet of nauwelijks gevangen. Pas vanaf 40 cm worden weer vissen aangetroffen in de lengtefrequentieverdeling (kruiskarper, brasem, karper, snoek). De vangst van 355 kilo vis (200 kilo/ha) is redelijk voor een water op zandgrond. Wat wel opvalt is dat de biomassa van de individuele vis vrij hoog ligt. De graskarper is vanwege het hoge individuele gewicht de belangrijkste vissoort in de Breeërpeel. De visstand is sterk vergelijkbaar met 2013. Ook het aandeel snoek is in beide jaren erg hoog.

Naast de lage voedselrijkheid van het water is de aalscholverpredatie een groot probleem op de vijver. In de Breeërpeel wordt regelmatig vis uitgezet. Om de belangen van de wedstrijdvisserij te waarborgen kan jaarlijks een 100 kilo grote brasem worden uitgezet. Het uitzetten van blankvoorn wordt afgeraden.

In het Beheerplan van de vereniging worden enkele maatregelen uitgewerkt. Deze worden besproken en aangevuld met verbeterpunten. De vereniging wordt geadviseerd ze uit te voeren.

1 Inleiding

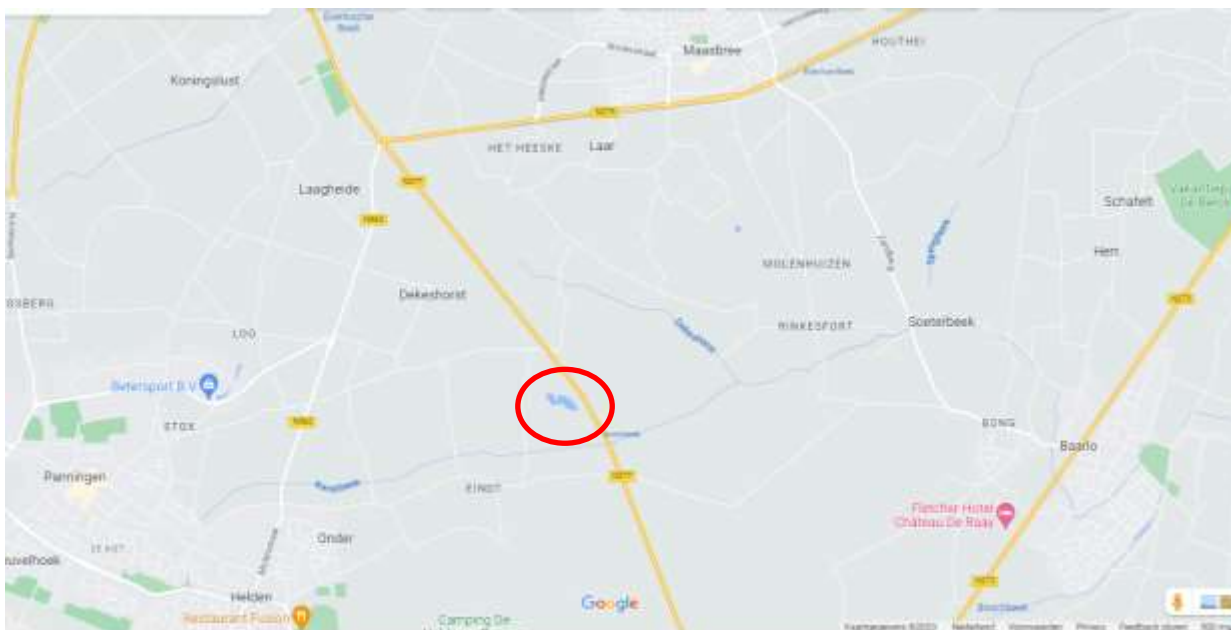
Op verzoek van HSV De Ruisvoorn is op 1 maart 2023 door Sportvisserij Nederland een visserijkundig onderzoek uitgevoerd in de Breeërpeel bij Helden.

De visstand in de Breeërpeel is voor het laatst in 2013 onderzocht. In het kader van de cursus Visvijverbeheer is opnieuw een visstandbemonstering uitgevoerd. De vereniging heeft in het kader van de cursus ook een uitgebreid beheerplan opgesteld (laatste versie 2.3, januari 2023). In het beheerplan worden onder andere de doelstelling van de vereniging, het viswater en de visuitzettingen beschreven. Tevens wordt het onderhoudsplan gepresenteerd.

Het visserijkundig onderzoek werd uitgevoerd met behulp van de enthousiaste medewerking van vrijwilligers van HSV De Ruisvoorn.

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 worden het water, de sportvisserij en het gevoerd beheer beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de uitvoering van het onderzoek en de gegevensverwerking, waarna in hoofdstuk 4 de resultaten van de visstandbemonstering worden gepresenteerd. In hoofdstuk 5 worden de resultaten besproken en knelpunten geformuleerd. In hoofdstuk 6 worden aanbevelingen gedaan op het gebied van visserijbeheer en inrichting. De aanbevelingen worden slechts summier beschreven. Het rapport wordt besloten met bijlagen.

Sportvisserij Nederland heeft voor visstandbeheerders veel Informatiebladen (IB) opgesteld. Deze zijn digitaal in te zien op de website <https://www.sportvisserijnederland.nl/hsv-service/viswaterbeheer/>. De informatiebladen worden automatisch gedownload.

De ligging van de Breeërpeel tussen de plaatsen Helden, Maasbree en Baarlo

De zegen wordt binnengehaald.

2 Algemene gegevens

2.1 Gebiedsbeschrijving

De Breeërpeel is een visvijver gelegen nabij de Limburgse plaats Helden (gemeente Peel en Maas). Het totale oppervlak van de vijver bedraagt 1,8 hectare. De totale oeverlengte bedraagt ruim 900 meter. De gemiddelde diepte van het water is ongeveer 1,5 meter. De grootste diepte bedraagt ongeveer 2,5 meter. In het deel voor het clubhuis is een eiland aanwezig. In het meest rechtse deel is een ondiep gedeelte aanwezig. Hier heeft riet gestaan. Rond circa 2010 is het riet verdwenen. De contouren van dit ondiepe deel zijn nog zichtbaar in onderstaande Google Earth afbeelding. De vereniging heeft weer riet op dit eiland aangeplant. Ook zijn er wilgen gepoot. Door de vereniging zijn drie gebieden aangewezen en ingericht als paaiplaatsen (zie afbeelding hieronder).

De vereniging heeft een uitgebreid beheerplan opgesteld in het kader van de cursus Visvijverbeheer. In dit beheerplan zijn onder andere de te nemen maatregelen, visserijbeheer en fasering van de activiteiten beschreven. Ook is er een recent factsheet opgesteld. Deze is opgenomen in Bijlage I.

Rechts is een deel van het afgezette deel met takken te zien. De vereniging wil meer van dit soort gebieden aanleggen.

2.2 Visrecht en bevissing

Eigenaar van het visrecht is de gemeente Peel en Maas. De gemeente heeft aan HSV De Ruisvoorn het volledig visrecht verhuurd. Het water is niet ingebracht in de landelijke lijst van viswateren. Alleen leden van HSV de Ruisvoorn mogen in De Breeërpeel vissen.

De bereikbaarheid en bevisbaarheid van het water bepalen grotendeels welke sportvisserijtypen er op het water worden uitgeoefend. Langs de vijver ligt een halfverhard wandelpad. De bereikbaarheid van het water is goed. In de vijver is nauwelijks begroeiing aanwezig, op de bodem liggen geen obstakels, dus de bevisbaarheid is ook goed. Veel vissers waarderen het dat het viswater in een groen buitengebied ligt. De vijver is ook fraai vormgegeven en ingericht met een eiland. Dat weten ook veel wandelaars te waarderen.

De vereniging geeft aan dat er vooral recreatievissers en karpervissers vissen. Het aantal visbezoeken is circa 7 bezoekers per werkdag, circa 10 vissers in het weekend, oplopend tot 25 vissers op topdagen.

Langs de oevers van de Breeërpeel is een wedstrijdtraject aangelegd. Men kan op twee parcoursen vissen met in totaal 55 visplaatsen. Per jaar vinden er circa 20 clubwedstrijden, 10 jeugdwedstrijden en 4 feederwedstrijden plaats. Daarnaast worden ook nog jeugdvisscursussen gegeven.

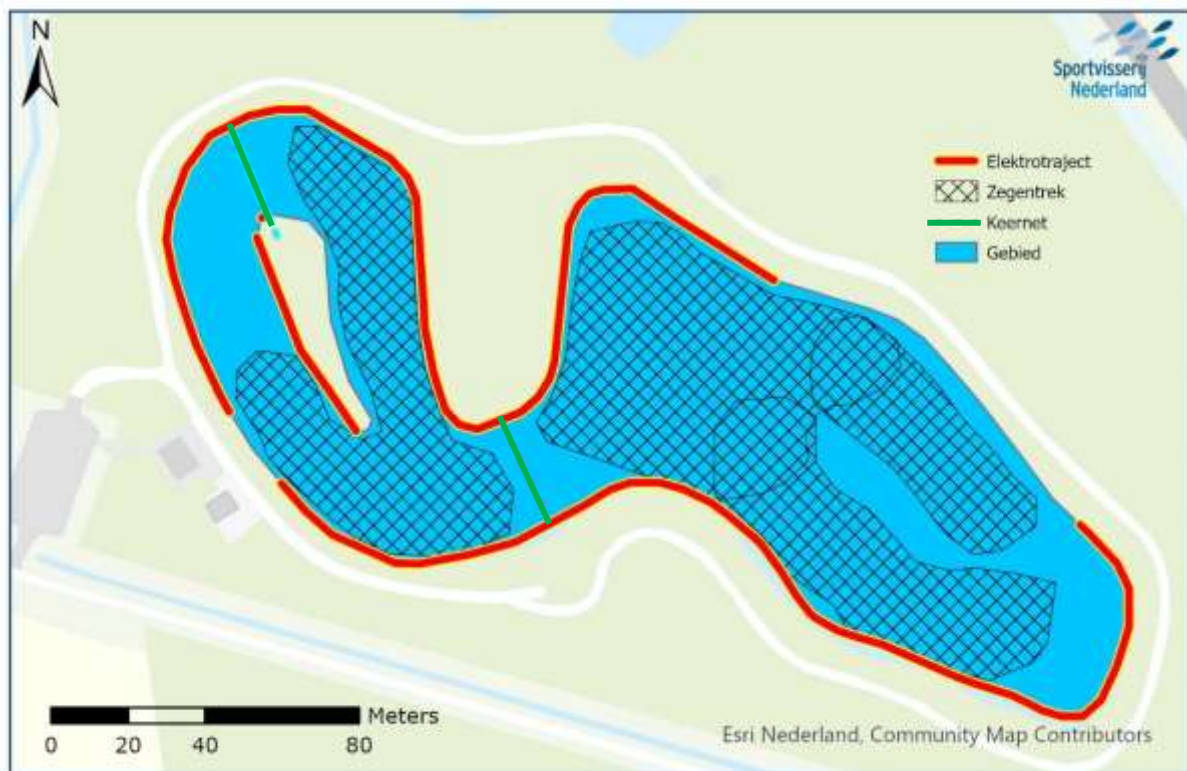
2.3 Visserijbeheer

In Bijlage I is een lijst opgenomen van de uitzettingen in de Breeërpeel. De vereniging houdt ook het aantal gestorven vissen zo nauwkeurig mogelijk bij. Samengevat is er sinds 2019 225 kilo schub- en spiegelkarper uitgezet, 200 kilo kruiskarper, 350 kilo blankvoorn, en 650 kilo brasem.

3 Materiaal en Methode

3.1 Visstandbemonstering

De visserij vond plaats op 1 maart 2023. Tijdens de visstandbemonstering is een deel van de vijver, onder verantwoordelijkheid van Sportvisserij Nederland, door Kooistra Visserij met een zegen bevestigd. De visserij is uitgevoerd met een zegen van 225 meter lengte en een gestrekte maaswijdte van 25 millimeter in de zegenzak. Met de zegen zijn 4 trekken uitgevoerd. Door medewerkers van Sportvisserij Nederland is een deel van de oever afgevestigd met een elektro-visapparaat. De gevangen vis is direct met beugels overgebracht in teilen en naar de verwerkingsplaats gebracht. Met de zegen is 1,2 hectare bevestigd (71%) van de 1,7 hectare. Met het elektroaggregaat is 691 meter van de oever (899 m) afgevestigd, dit is 77% van de oeverlengte.

Figuur 3.1 Overzichtskaart uitgevoerde visserijen in de Breeërpeel.

3.2 Gegevensverwerking

Sportvisserij Nederland voert de visserijen uit in de winter, omdat vissen met de gebruikte vangtuigen in de winter goed vangbaar zijn. De vissen zijn bij watertemperaturen onder de 10 graden ook goed te hanteren en kunnen zonder stress worden teruggezet.

De gegevens zijn ingevoerd in het computerprogramma Piscaria. Het programma Piscaria berekent vervolgens tabellen, aandeelgrafieken, lengtefrequentieverdelingen en conditiegrafieken volgens de door STOWA vastgestelde standaarden, welke aansluiten bij de Kaderrichtlijn water.

Prachtige snoeken uit de Breeërpeel.

4 Resultaten visserijkundig onderzoek

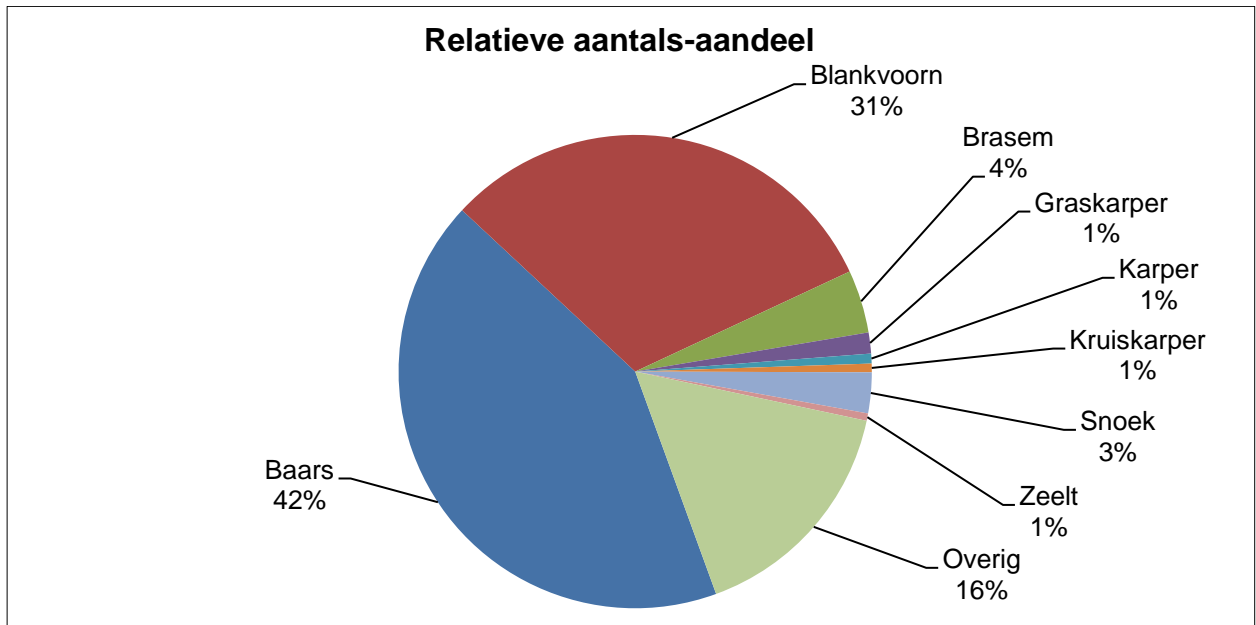
4.1 Soortensamenstelling

Tijdens de bemonstering van de Breeërpeel zijn in totaal 13 vissoorten gevangen en een kruising. Er zijn 1186 exemplaren gevangen, met een totaalgewicht van 355 kilo. In de onderstaande tabel zijn van de gevangen vissoorten het aantal, gewicht en de lengte weergegeven.

Tabel 4.1 Globaal overzicht van de gevangen vissoorten.

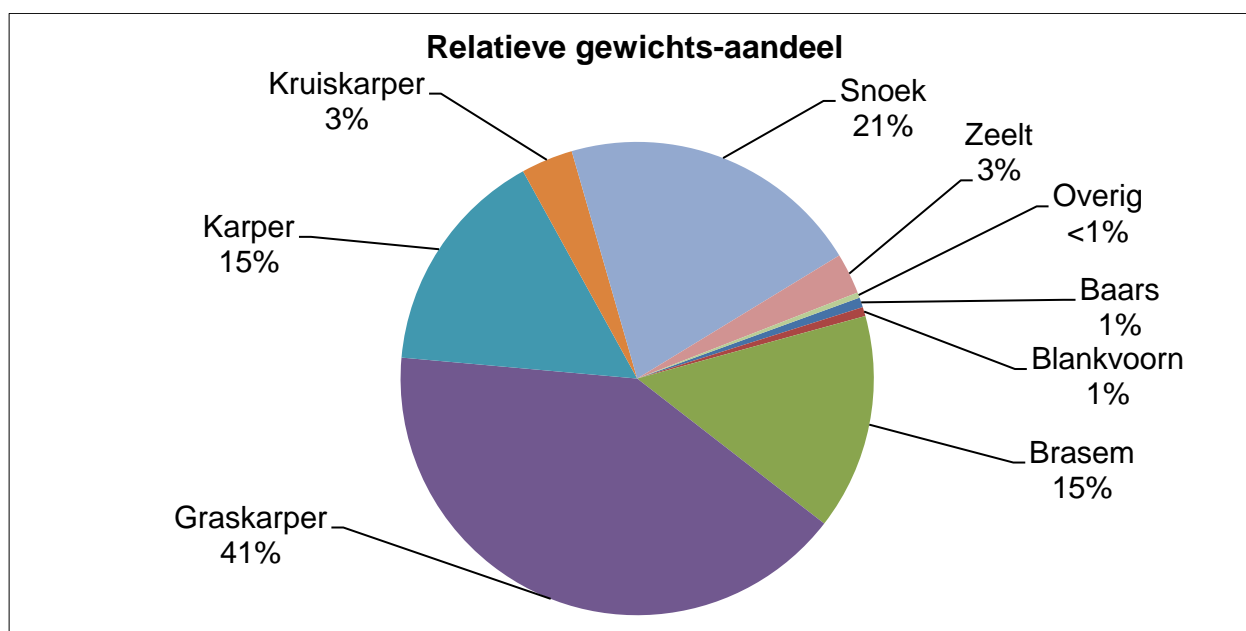
Naam	Aantal	Min. lengte (cm)	Max. lengte (cm)	Hoeveelheid (kg)	Min. gewicht (gr)	Max. gewicht (gr)
Baars	504	7	21	2,4	3	121
Blankvoorn	369	7	25	2,2	3	195
Brasem	51	8	59	52,4	4	2462
Graskarper	17	84	99	145,3	7187	12252
Karper	4	61	82	22,8	3782	9440
Kruiskarper	7	43	50	12,6	1475	2333
Marm grondel	2	5	6	0,0	1	2
Pos	27	5	10	0,2	2	13
Rietvoorn	114	4	17	0,8	0	59
Riviergrondel	26	5	13	0,2	1	20
Snoek	33	26	102	73,7	102	8074
Spiegelkarper	4	71	83	32,5	6716	11398
Vetje	4	6	6	0,0	1	1
Zeelt	6	20	56	9,9	125	2867
Zonnebaars	18	5	10	0,1	2	19
Totaal	1186			355,1		

N.b. karper en spiegelkarper zijn 1 soort, maar voor de overzichtelijkheid apart weergegeven.

De vangst bestond qua aantallen voornamelijk uit baars (42%) en blankvoorn (31%). De overige soorten samen hebben een aandeel in de aantallen van 16% (pos, zonnebaars, etc.) of minder dan 4% (brasem,

snoek, karper).

Qua vangstgewicht heeft graskarper het grootste aandeel (41%), gevolgd door snoek (21%). Daarna volgen brasem en karper met beiden 15%. Zeelt heeft een aandeel van 3%, de andere soorten hebben een aandeel van 1% of minder.

4.2 Lengte-frequentie en conditie

Lengte-frequentiegrafiek

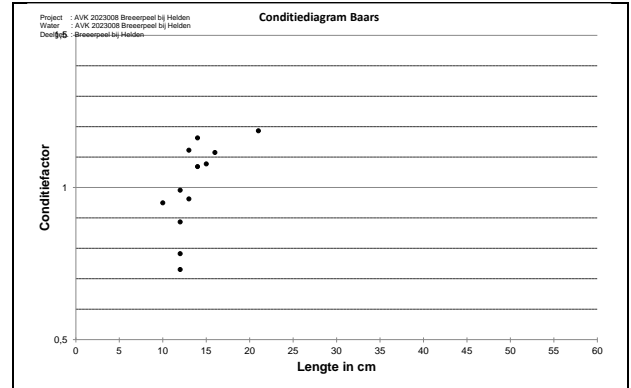
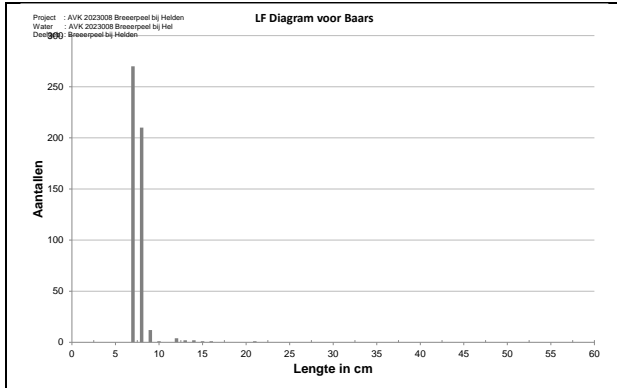
Van de belangrijkste gevangen vissoorten zijn lengte-frequentiegrafieken weergegeven. Per centimeterklasse (X-as) worden de gevangen aantallen (Y-as) weergegeven.

Conditiegrafiek

Van enkele belangrijke vissoorten is de conditie bepaald. Als maat voor de conditie van de vis wordt genomen de verhouding tussen het gemeten gewicht en het 'normaalgewicht' van de vis. Wanneer de conditiefactor kleiner is dan 0,9 is de conditie van de vis onvoldoende. Ligt de conditiefactor tussen de 0,9 en 1,1 dan is de conditie voldoende. Is de conditiefactor groter dan 1,1 dan is de conditie goed.

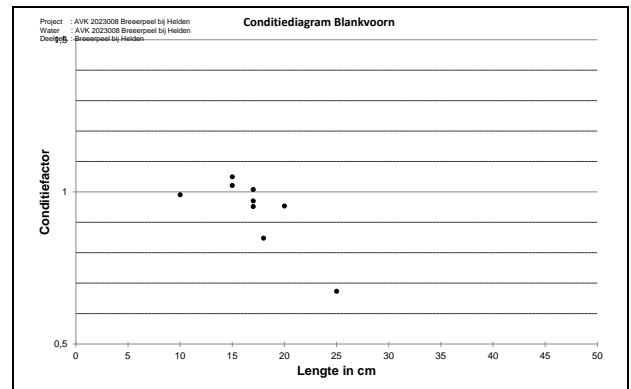
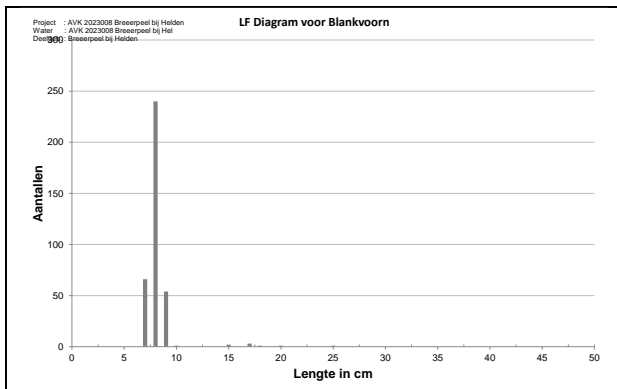
Baars

In totaal zijn 504 baarzen gevangen. De kleinste baars was 7 cm, de grootste was 21 cm. Verreweg de meeste vissen behoorden tot de 0⁺ jaarklasse, deze vissen zijn geboren in het voorjaar van 2022. De conditie van de baarzen vertoonde veel spreiding en varieerde van onvoldoende tot goed.

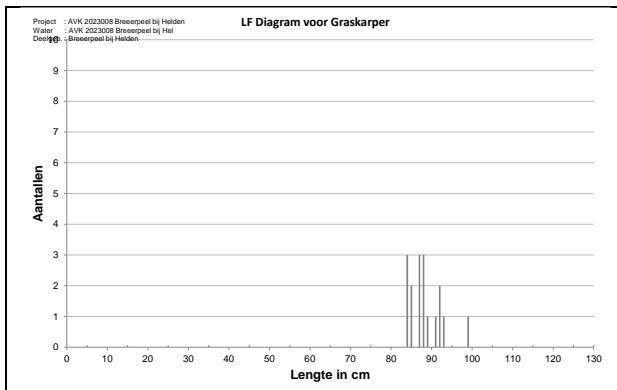
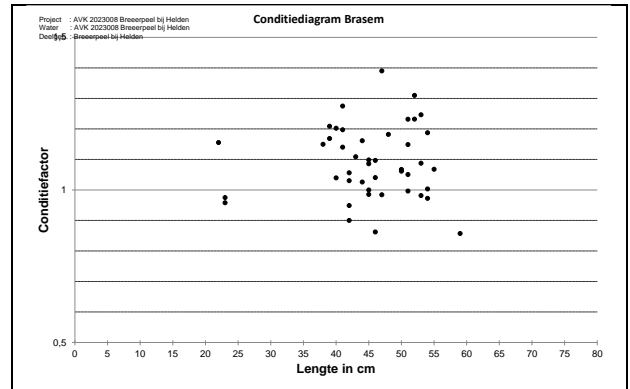
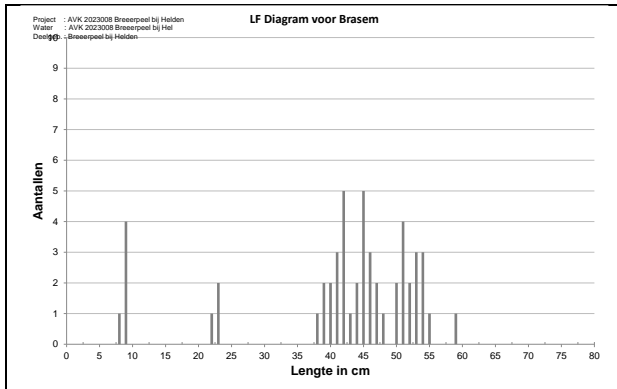
Blankvoorn

Van de cyprinide blankvoorn zijn 369 exemplaren gevangen. De kleinste blankvoorn was 7 cm, de grootste was 25 cm. Net als bij baars horen verreweg de meeste blankvoorns tot de 0⁺ jaarklasse. De blankvoorns hadden een voldoende conditie. Het grootste exemplaar had een onvoldoende conditie.

Brasem

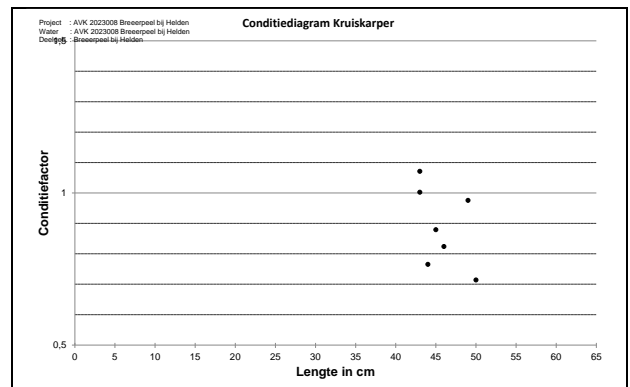
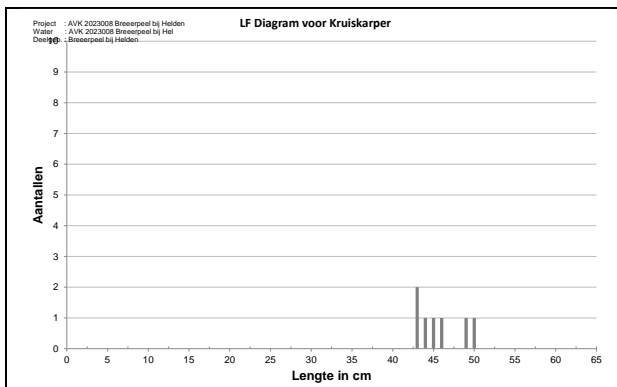
In totaal zijn 51 brasems gevangen. De kleinste brasem was 8 cm, de grootste was 59 cm. Vijf brasems waren kleiner dan 10 cm. De brasems hadden overwegend een voldoende tot goede conditie.

Graskarper
Van de plantenminnende soort graskarper zijn 17 vissen gevangen met een lengte van 84 tot 99 cm. De graskarpers zijn niet individueel gewogen, maar waren allen in een prima conditie.

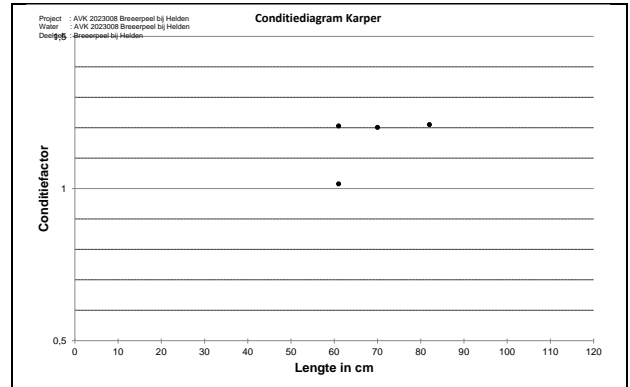
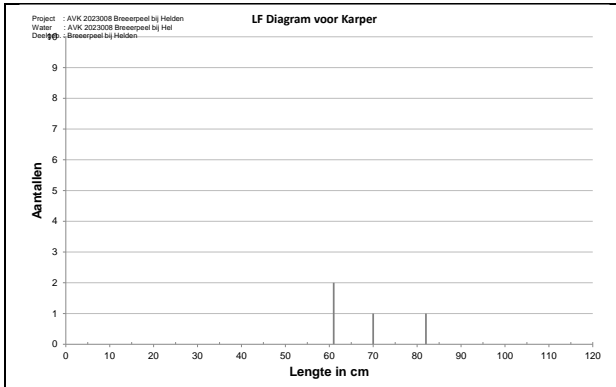
Kruiskarper

Van kruiskarper zijn 7 vissen gevangen met een lengte van 43 tot 50 cm. De conditie van kruiskarper was voldoende tot onvoldoende.

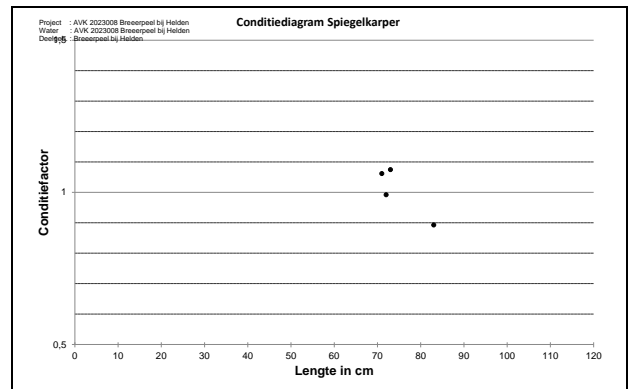
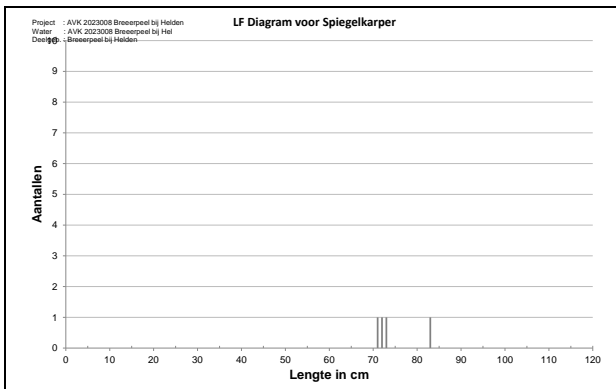
Karper

Van schubkarper zijn 4 exemplaren gevangen. De kleinste karper was 61 cm, de grootste was 82 cm. De conditie van de karpers was voldoende tot goed.

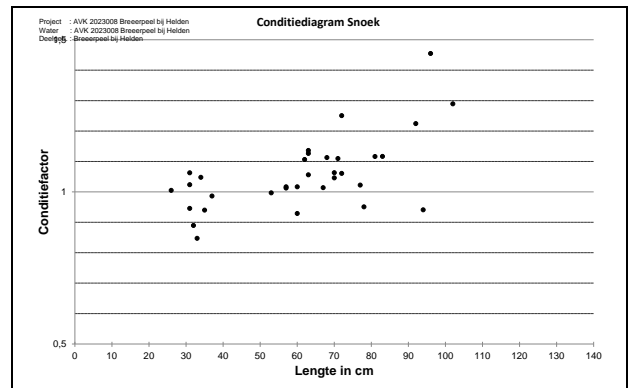
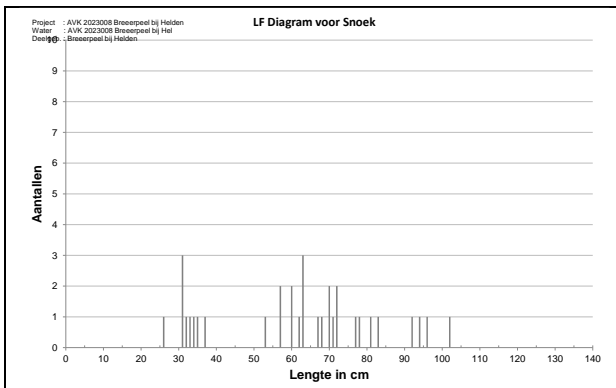
Spiegelkarper

Van de beschubbingsvariant spiegelkarper zijn ook 4 exemplaren gevangen met een lengte van 71 tot 83 cm. De conditie van de karpers was voldoende.

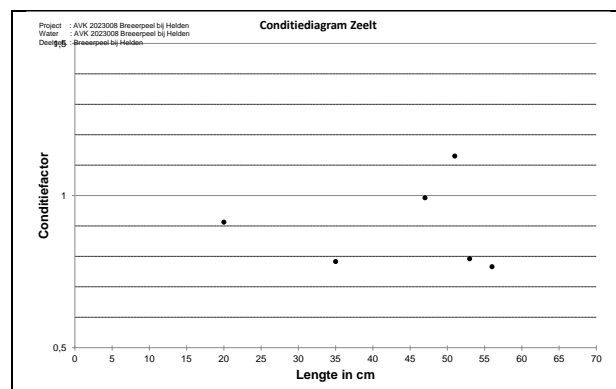
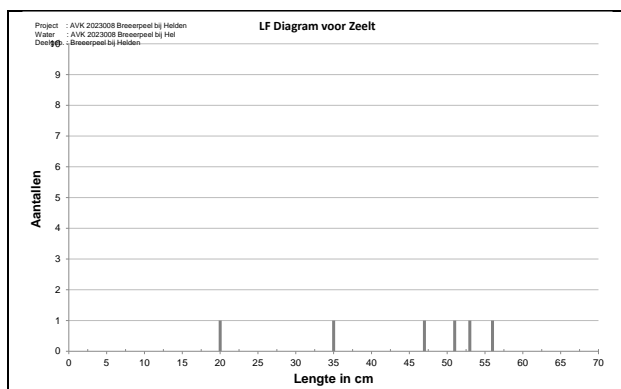
Snoek

Van de roofvis snoek zijn 33 stuks gevangen. De kleinste snoeken (26 tot 37 cm) behoren tot de 0⁺ jaarklasse, dat wil zeggen dat zij in het voorjaar van 2022 zijn geboren. De grootste snoek was 102 cm. De conditie van de snoeken was voldoende tot goed.

Zeelt

Van de plantenminnende vissoort zeelt zijn 6 exemplaren gevangen met een lengte van 20 tot 56 cm. De conditie van de zeelten was gemiddeld gezien onvoldoende.

Overige soorten

Tijdens de bemonstering van de Breeërpeel 2 marmergrondels aangetroffen. Deze grondels zijn exoten. De pos (joet) is nauw verwant aan de baars en hiervan zijn 27 exemplaren gevangen. De kleinste pos was 5 centimeter, de grootste was 10 cm. In totaal zijn 114 rietvoons gevangen. De kleinste was 4 cm, de grootste 17 cm. De riviergrondel is een vissoort die houdt van stroming. De soort kan zich mogelijk in de Breeërpeel handhaven door aanwas vanuit de Kwistbeek. De kleinste grondel was 5 cm, de grootste was 13 cm. Vetje is voor de hengelsport niet interessant, maar heeft een interessante levenswijze. Het visje kan in hoge dichtheden voorkomen. In de Breeërpeel zijn er 4 gevangen van 6 cm. De zonnebaars is een exoot, die regelmatig in visvijvers in het zuiden van het land wordt gevangen. In totaal zijn 10 zonnebaarzen gevangen met een lengte tussen de 5 en 10 cm.

De zonnebaars komt vaak voor in visvijvers in het zuiden van het land. Voor de hengelsport is deze exoot niet erg interessant. Van oorsprong komt de zonnebaars uit Noord-Amerika en wordt de vis daar tot wel 40 cm groot. In Nederland worden zelden zonnebaarzen groter dan 15 cm aangetroffen.

In 2013 had de vereniging te kampen met een serieus aalscholverprobleem. De uitgezette kruiskarpers (foto linksboven) werden massaal aangevallen, aangevreten en opgevreten. Ook reigers langs de kant pikten een graantje mee. De aalscholver had ook impact op andere soorten, zoals snoek (foto rechtsboven) en zeelt. Vissen met dit soort wonden kunnen genezen, maar door constante stress is het waarschijnlijker dat zij bevattelijk zijn voor schimmels en parasieten en dat zij op den duur overlijden. De constante druk van jagende aalscholvers is dus veel groter dan alleen de directe vraat van vis. Ook de vraat door aalscholvers bij takkenbossen is soms groot. Afschermen van takkenbossen met gazen constructies is in sommige gevallen noodzakelijk.

Bij de visstandbemonstering in 2023 werden nog steeds zwaar beschadigde kruiskarpers gevangen (foto hierboven; uitzet 2021). De lengte van de vis is niet bekend, maar de kleinste kruiskarper die tijdens het onderzoek is gevangen was 43 cm. De aalscholver probeert dus toch om dit soort grote vissen te verschalken.

5 Bespreking en knelpunten

5.1 Bespreking

Soortsamenstelling

In totaal zijn 13 vissoorten gevangen en een kruising van karpersoorten. De visstand is daarmee vrij divers. De meeste gevangen soorten behoren tot de eurytope hoofdgroep van vissoorten. Soorten van de eurytope hoofdgroep van vissen hebben geen voorkeur of zijn niet afhankelijk van waterplanten en/of stroming. Dit zijn de soorten baars, blankvoorn, brasem, pos en karper. Limnofiele soorten zijn vissoorten die houden van stilstaand water en waterplanten. Het betreft de soorten graskarper, rietvoorn, vetje, snoek en zeelt. Riviergrondel behoort tot de stroomminnende soorten (reofiel). De graskarper, marm grondel en de zonnebaars zijn exoten.

De meeste vissoorten behoren tot de eurytope groep. Zij zijn dominant in aantallen (81%) en gewicht (32%). De plantenminnende soorten hebben een aandeel in de vangst van 14 % en in het gewicht van 65% (graskarper meegeteld).

Lengtesamenstelling

Van de meeste vissoorten is geen duidelijke opbouw van jaarklassen gevonden. Van baars zijn maar 2 jaarklassen gevonden, van blankvoorn is alleen de 0⁺ jaarklasse gevangen en enkele oudere vissen. Van brasem zijn 5 exemplaren van de 0⁺ jaarklasse gevangen (geboren in het voorjaar van 2022), maar van het lengteklasetraject van 12 tot 50 cm zijn maar 3 vissen gevangen (22 en 23 cm). Het beeld van de visstand in de Breeerpeel komt helaas goed overeen met het beeld van veel andere vijvers met overmatige aalscholver predatie. Vissen groter dan ongeveer 15 centimeter worden niet of nauwelijks gevangen. Deze vissen (met name blankvoorn en brasem >15 cm) trekt naar het open water en vallen daar ten prooi aan de aalscholver. Een enkeling wordt groot, maar heeft niet zelden (verse) sporen van verwondingen door de aalscholver.

Biomassa

De vangst van 355 kilo vis (200 kilo/ha) is redelijk voor een water op zandgrond. Wat wel opvalt is dat de biomassa van de individuele vis vrij hoog ligt. Als de 500 0⁺ baarsjes en de 370 0⁺ blankvoorns niet worden meegeteld, dan is het individuele gewicht per vis circa 1 kilo.

De graskarper is vanwege het hoge individuele gewicht de belangrijkste vissoort in de Breeerpeel. De graskarper heeft een aandeel in de vangst van 41%. Ook het aandeel van snoek in het vangstgewicht (21%) is erg hoog.

Vergelijking 2013 en 2023

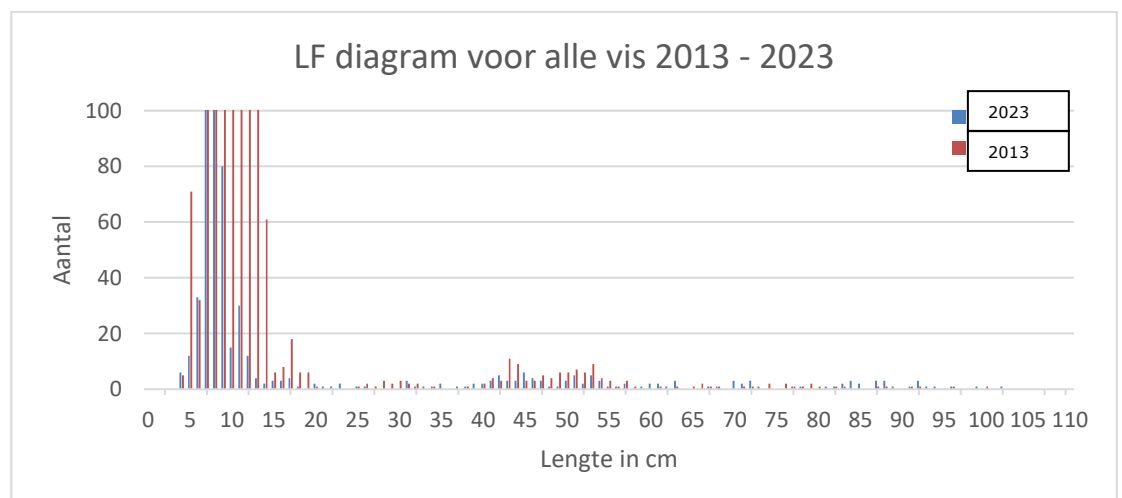
De soortsaamenstelling tussen 2013 en 2023 verschilt eigenlijk niet zo veel. De graskarpers zijn gegroeid (verdubbeld in gewicht) en de hoeveelheid brasem is afgenomen ten koste van de karper. De biomassa snoek is erg hoog (70 kilo) en de snoekbaars is waarschijnlijk geheel verdwenen als roofvis. De snoekbaars houdt niet van helder en relatief ondiep water. Dit beeld is ook op andere visvijvers in het zuiden vastgesteld.

Als van de gegevens in 2013 ook de 0⁺ vissen niet worden meegeteld, dan is het gemiddelde gewicht van de vissen toen ook ongeveer 1 kilo.

Overzicht van de gevangen vissoorten, lengtes en gewichten in 2013.

Vissoort	Aantal	Min. Lengte (cm)	Max. Lengte (cm)	Hoeveelheid (in kg)	Min. Gewicht (g)	Max. gewicht (g)
Baars	125	6	10	0,5	2	11
Brasem	133	8	57	80	4	2202
Blankvoorn	2128	7	20	27,8	3	92
Graskarper	8	74	91	53	4763	9320
Kruiskarper	11	26	43	15,6	758	3995
Spiegelkarper	1	74	74	7,7	7727	7727
Roofblei	2	63	67	4,9	2203	2665
Riviergrondel	2	9	12	0	7	16
Rietvoorn/Ruisvoorn	278	4	17	2,2	1	59
Snoekbaars	1	77	77	4,3	4348	4348
Snoek	49	25	100	72,7	90	7579
Vetje	5	6	7	0	1	2
Zeelt	20	5	44	5,9	2	1376
Totaal	2763			274,6		

De lentesamenstelling van de vangst is ook nauwelijks veranderd. In de lengtefrequentieverdeling is een sterke 0⁺/1⁺ jaarklasse waar te nemen tot 15 cm en tot 40 centimeter zijn maar weinig vissen vertegenwoordigd. Vanaf 40 centimeter zijn er wat meer vissen aanwezig (brasem, schubkarper, spiegelkarper, snoek en kruiskarper). Dat beeld verschilt tussen de beide jaren nauwelijks. De hoeveelheid 1⁺ vissen is wel licht afgenomen.

5.2 Knelpunten

Visstand

Tijdens de bemonsteringen zijn relatief veel vissoorten gevangen en het vangstgewicht is volgens verwachting. De visstand is vrij eenzijdig qua opbouw en bestaat voornamelijk uit vissen kleiner dan 15 centimeter óf uit vissen groter dan 40 cm. Blankvoorn en brasem planten zich wel voort, maar de jaarklassen groeien niet door. Waarschijnlijk komt dit door aalscholverpredatie. Met name vissen in het lenteklassentraject 15 tot 40 centimeter ontbreken.

De kansen voor de brasemvisser, snoekvisser en de karpervisser zijn redelijk tot goed.

Inrichting

De Breeërpeel is gemiddeld vrij diep. De oever loopt vrij snel af en daardoor is het areaal paai- en opgroeigebied beperkt ten opzichte van het gehele wateroppervlak (1,7 ha).

De inrichting is niet erg gevarieerd en heeft voor de vis weinig functionele oeverzones. De vereniging is bezig met het aanbrengen van paai- en opgroeigebieden voor vis. In het advies van 2013 wordt ook geadviseerd om de paai- en opgroeigebieden af te schermen met betongaas. De aalscholver is in staat om tussen holtes en langs de randen van takkenbossen succesvol te jagen.

Praktijkvoorbeeld Heksenberg in Heerlen

In 2007 is door Sportvisserij Nederland geadviseerd om bij een vijver met heftige aalscholverschade een paai- en opgroeigebied aan te leggen (zijwater). De paai- en opgroeigebied was in eerste instantie niet erg succesvol. De aalscholver landde ook in de paai- en opgroeigebied en de reigers stonden op de kant te wachten. Ook via de rioolpijp zwommen de aalscholvers de paai- en opgroeigebied in. De visstandbeheerder heeft daarop met diverse soorten gaas geëxperimenteerd. In essentie komt het er op neer dan gaas met een maaswijdte van 10x10 cm goed werkt. Een uitgewerkt concept voor die vijver staat in Bijlage II.

Momenteel staan in de Breeërpeel 'bouwhekken' in een soort vierkant. Deze bouwhekken wil de vereniging gaan beplanten met waterlelie. Dit is een goed idee, maar lelies hebben als nadeel dat ze in de winter afsterven en dan geen beschutting bieden aan vis. De hekken kunnen beter gebruikt worden om de paai- en opgroeizones af te schermen. De lelies gedijen het beste in een kleigrond. Aanplant in speciekuipen (plastic!) of aardewerk bakken is mogelijk beter. Een plantenbak kan ook eenvoudig in elkaar gezet worden van planken afkomstig van houten pallets. De jonge bladeren van waterlelie worden gegeten door graskarpers.

Beheer

Door regelmatig vis uit te zetten, is er op de Breeërpeel een visstand ontstaan, die aantrekkelijk is voor de wedstrijdvisser (maar, het is nooit genoeg). Tijdens de afvissing werd nog redelijk veel draadalg meegetrokken op de onderlijn van de zegen. De graskarper is effectief in het bestrijden van draadalg. In hoeverre deze hoge biomassa graskarper nodig is om de draadalg te bestrijden, blijft de vraag. Naar aanleiding van het beheerplan (§

4.2) was de verwachting dat de vereniging een deel van de graskarper zou verwijderen en daarvoor wat karper zou terugzetten.

In 2021 is 200 kilo kruiskarper uitgezet. Het is mogelijk dat de 7 gevangen kruiskarpers tot de grootste vissen van de laatste uitzetting behoren. Ook van deze vissen is de overleving slecht. De kruiskarpers worden belaagd door de aalscholver en raken zwaar beschadigd (zie foto p 17). Hierdoor ondervinden de vissen veel stress en zal de conditie afnemen. Hierdoor zijn zij gevoelig voor ziekten en raken zodanig verzwakt dat ze bij een volgende aanval door aalscholvers alsnog worden opgevreten. Dit is sterk vergelijkbaar met de situatie rond 2013, toen de kruiskarpers ook zwaar werden belaagd door aalscholvers. Ook werd omstreeks die tijd regelmatig blankvoorn uitgezet, hiervan werd soms niets terug gevangen aan de hengel. Ook de overleving van de uitgezette brasems en karpers is erg slecht.

Voeren en bemesten

In het beheerplan wordt het voeren van vissen met speciaal visvoer uitgebreid beschreven. Geadviseerd wordt om daar vooral mee door te gaan. In 2008 werd in ieder geval nog jaarlijks kalk aan de vijver toegevoegd. In het beheerplan wordt niet beschreven of de vijver nog bemest wordt. In het factsheet wordt gemeld dat de vereniging van voornemen is om de vijver te bekrijten. In het Beheerplan wordt daar niets over vermeld. Strikt genomen is er geen probleem met bagger in de Breeërpeel en is bekrijten ook niet nodig.

Het toepassen van kalk (engels: liming) is wel bekend bij viskweekvijvers. Vroeger werden deze vijvers in de winter vaak drooggelegd en werd kalk toegediend. Naast de kalk werd meestal ook organische stof in de vorm van mest toegevoegd. De kalk had als doel om de pH in de bodem te verhogen en zodoende een beter bodemleven te verkrijgen. Door de afbraak van organisch materiaal in de bodem wordt de pH sterk verlaagd en treden allerlei ongewenste processen op (o.a. anaerobe gisting). Bij het toedienen van landbouwkalk in het water, moet eerst bepaald worden hoeveel kalk er toegediend kan worden en van welke soort. Sommige kalksoorten zijn erg goed oplosbaar en kunnen een erg hoge pH geven, wat kan leiden tot vissterfte. Het toedienen van krijt (engels: chalk) heeft als voordeel dat de pH maar beperkt toeneemt en geen extreem hoge waarden kan bereiken. De geringe toename van de pH zorgt wel voor een beter bodemleven.

6 Aanbevelingen

6.1 Visserijbeheer

Het beheer van de afgelopen jaren heeft geresulteerd in een visbestand, waarbij door regelmatige uitzet van witvis (blankvoorn en brasem) een klein bestand aan witvis over blijft. De vereniging organiseert veel wedstrijden en bij de meeste wedstrijden wordt redelijk veel vis gevangen. In die zin is het beheer succesvol. Het beheer is echter niet erg duurzaam. De overleving van witvis (brasem en blankvoorn) is laag. Geadviseerd wordt om in ieder geval met de uitzet van blankvoorn te stoppen. Na vele jaren van uitzet is effectief gebleken dat de uitzet niet succesvol is.

Sportvisserij Nederland is geen voorstander van het uitzetten van elders gevangen witvis ([IB 8.24](#)). Maar als er geen natuurlijke aanwas komt in de vijver, dan is de uitzet van honderd kilo grote brasem per jaar noodzakelijk om een redelijk bestand vis voor wedstrijden in de vijver te houden. Door goed bij te voeren kan de conditie van brasem op peil worden gehouden en kan de leeftijd van de brasems toenemen. Dan is op termijn ook minder uitzet nodig.

Meer informatie over de uit te zetten vissoorten en de, tijdens de visstandbemonstering, gevangen vissoorten is te vinden op de website http://www.sportvisserijnederland.nl/vis_en_water/vissoorten/.

6.2 Inrichtingsmaatregelen

Momenteel wordt met name de noordelijke "paaibaai" gebruikt door karpers om zich er in te verschuilen. Dat is ook prima, maar voor de witvis moet daarom (nog) meer schuilgelegenheid komen en moet dit afgeschermd worden met bouwhekken en of in combinatie met vissenbossen.

De oever bevat hier en daar beschutting, maar vanwege het heldere water verblijft de vis daar niet graag. De aalscholver kan de vis nog steeds opjagen en ook tussen riet en takken krijgt de aalscholver vis vanaf 15 cm te pakken. Door delen af te zetten met schapenhek, bouwhekken of betongaas, kunnen visetende vogels (aalscholvers en reigers) niet meer bij de vis. Door de afzetting te overnetten (mogelijk helemaal donker), voelt de vis zich helemaal veilig. Voorgesteld wordt om met de verenging te kijken naar een goede locatie en opzet voor een goede schuillocatie. Een voorbeeld van een goed werkende gaaskooi is weergegeven in Bijlage II. Op enkele vijvers zijn ook constructies met zogenaamd schapenhek succesvol. De vereniging kan daarmee experimenteren. Het effect kan dan over bijvoorbeeld 3 tot 4 jaar worden gemeten door een elektrovisserij.

In het midden van de foto is een afzetting zichtbaar met schapenhek. Daar groeien lisdodden in. Dit is een ideale schuilplek voor witvis. Bij deze pol werd het grootste deel van de witvis in die betreffende vijver gevangen!

6.3 Overige zaken

Hengelvangstregistratie

Sportvisserij Nederland heeft een website en app ontwikkeld voor het registreren van vangsten. Het registreren van vangsten vinden veel sportvissers een leuke bezigheid, die nu leuker en makkelijker is. Vangsten zijn te registreren op www.mijnvismaat.nl. De app is gratis te downloaden. Voor meer informatie mail naar: info@mijnvismaat.nl

De online verenigingsservice

Sportvisserij Nederland werkt samen met de federaties aan een optimale service naar de verenigingen toe. Deze service wordt aangeboden via de website www.hsvservice.nl (ook te benaderen via www.sportvisserijnederland.nl). Hier vindt u praktische informatie over:

- bestuur
- controle
- jeugdwerk
- promotie
- visstandbeheer
- vrijwilligers
- wedstrijden
- ledenactiviteiten

De informatie is in de vorm van infobladen, handleidingen, veldgidsen en brochures beschikbaar als downloads (PDF). U vindt op de verenigingsservice ook informatieve (instructie)video's en de mogelijkheid om materialen te bestellen, een online cursus te volgen of u op te geven voor een praktische cursus bij Sportvisserij Nederland. Met de informatie op de verenigingsservice kunnen verenigingen en hun vrijwilligers direct aan de slag met hun activiteiten.

Subsidie

Het Fonds Verbetering Sportvisserijmogelijkheden heeft als doel activiteiten van de aangesloten hengelsportverenigingen te stimuleren en duurzame verbetering van de sportvisserijmogelijkheden te ondersteunen.

De activiteiten kunnen heel divers zijn. Om een idee te geven: aanleg van een paaigebied, een beluchtingsinstallatie, beschermingsconstructies tegen

aalscholvers, een schuilhut, een eigen clubhuis, trailerhellingen, vissteigers, visbotenhavens, etc.

Belangrijk is dat het vernieuwende activiteiten zijn met een wezenlijk toegevoegde waarde voor de sportvisserij. Er moet een kort maar goed onderbouwd plan worden ingediend, waarbij ook de financiering duidelijk moet zijn aangegeven (andere externe financiers, eigen financiële bijdrage en inzet) inclusief de realisatie termijn. Reguliere activiteiten en beheersactiviteiten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Literatuur

- Wijmans, P.A.D.M., & G.A.J. de Laak, 2013. Rapport Visserijkundig Onderzoek Breeërpeel te Helden. Sportvisserij Nederland, Bilthoven in opdracht van Hengelsportvereniging De Ruisvoorn, Helden. Project AVK2013007.
- Van der Spiegel, A. & R.B. Zoetemeyer, 1997. Rapport Visserijkundig Onderzoek Breeerpeel te Helden, 13 februari 1990. Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij, Nieuwegein. Project V0.1549-O11990
- Zoetemeyer, R.B., & B.J. Lucas, 2007. Basisboek visstandbeheer. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.

Bijlagen

Bijlage I	Factsheet	26
Bijlage II	Gaaskooi 2.0.....	28

Bijlage I Factsheet

Breeërpeel te Helden

Algemene beschrijving

Coördinaten: 51.33426060479667, 6.0335128352458245
 Grootte: 1,8 ha
 Max. diepte: 2,8 meter
 Gem. breedte: 30 meter
 Watertype: vijver
 Opgenomen in: Alleen in verenigingslijst van viswateren
 Naam HSV/HSF: HSV de Ruisvoorn - Helden
 Plaats HSV/HSF: Helden

Visrecht

Verhuurder visrecht:
 Visrecht hengelsportvereniging:

gemeente Peel en Maas
 volledig visrecht gehoord van eigenaar

Huidige ecologie & milieu

Waterplantenbedekking zomer:

Totaal waterplanten: 15 %
 Boverwaterplanten: 12 %
 Drijfbladplanten: 2 %
 Onderwaterplanten: 1 %

Milieu overig:

Doorzicht: 40 – 60 cm
 Bodemsort: Zand
 Bagger: Nee
 Vismigratie mogelijk:

Meest gevangen vissoorten:

brasem

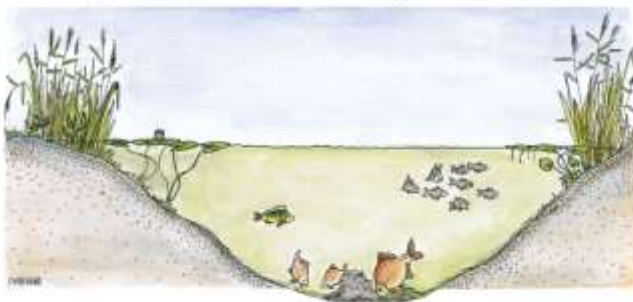

blankvoorn

zeelt

Viswatertype: Blankvoorn-brasem viswatertype

Sportvisserij

recreatievisser

wedstrijdvisser

Let op: Viswedstrijdtrajecten aanwezig!

Meest gewaardeerd door de sportvisser
 ligt bij het clubgebouw
 mooie omgeving
 veel verschillende vissoorten.

Belangrijkste knelpunten sportvisserij:
 aalscholvervraat
 te weinig waterplantengroei
 te ondiep.

Gewenste maatregelen sportvisserij:
 Aanleg vissenbos
 beplanten
 Bekrijten

Sportvisserij	
Omschrijving wedstrijdtraject(en)	Wekelijks een ander parcours. Let op de info bij de ingang.
Bijzondere regels	staan op vergunning en visplanner vermeld
Aanwezige voorzieningen	clubhuis/kantine Geen vaste openingstijden aangepaste visplaats (mindervalide sportvisser) alleen toegankelijk minder valide
	schulgelegenheid onder overkapping clubgebouw
Aantal vissers per dag gedurende zomerperiode	<ul style="list-style-type: none"> • werkdag: 7 • weekend: 17 • topdag: 25

Visserijbeheer				
Visserteftte: (laatste 5 jaar)	Jaartal	Vissoort(en)	Aantal/kg	Omschrijving
	2018	karper	8 stuks	natuurlijke selectie
	2018	brasem	15 stuks	natuurlijke selectie
	2019	zeelt	3 stuks	natuurlijke selectie
	2019	brasem	10 stuks	natuurlijke selectie
	2020	karper	4 stuks	natuurlijke selectie
	2020	brasem	10 stuks	natuurlijke selectie
	2020	blankvoorn	15 stuks	natuurlijke selectie
	2021	karper	7 stuks	natuurlijke selectie
	2021	brasem	15 stuks	natuurlijke selectie
	2022	brasem	5 stuks	natuurlijke selectie
	2022	kruiskarper	5 stuks	natuurlijke selectie
	2022	blankvoorn	10 stuks	natuurlijke selectie
Visuitzettingen: (laatste 5 jaar)	Jaartal	Vissoort	Omschrijving (Aantal/kg)	
	2019	karper	100 kg schub en spiegelkarper	
	2019	blankvoorn	350 kg	
	2020	brasem	350 kg	
	2020	karper	100 kg schub en spiegel	
	2021	kruiskarper	200	
	2021	karper	25 kg schub en spiegelkarper	
2021	brasem	300 kg		
Visonttrekking	Nee			
Is er een visserkundig onderzoek uitgevoerd?	Ja	2013 snoek-blankvoorn ondiep water draagkracht van het water 300 tot 350 kg		
Overige/bijzonderheden	geen			

Wensen/actieplan komende 5 jaar		
Wensen	Opnieuw inrichten visplaatsen Aanleg vissenbossen Aanleg paai vijver Aanplant lilies Herinrichting tweede eiland	
Actieplan: (laatste 5 jaar)	Jaartal	Omschrijving
	2022	Herinrichting eerste gedeelte visplaatsen Eerste aanzet herinrichting tweede eiland
	2023	Visserkundig onderzoek Vissenbossen Visplaatsen opnieuw nummeren Aanplant lilies Laatste fase herinrichting tweede eiland
	2024	Herinrichting visplaatsen tweede gedeelte
	2025	Plan voorbereiden aanleg paai vijver
	2026	Herinrichting laatste visplaatsen Uitwerken plan paai vijver
Overige bijzonderheden	geen	

Bijlage II Gaaskooi 2.0

Voortbordurend op de toepassing van gaaskooien zijn er door een aantal verenigingen constructies bedacht, die gebaseerd zijn op hetzelfde principe als de eerste toepassing van gaaskooien, namelijk het bieden van schuilgelegenheid voor vis, die niet toegankelijk is voor de aalscholver. Een goed werkend ontwerp is gemaakt door HSV De Heksenberg. De kooi is aan de voorzijde geopend en de constructie bestaat uit (vrij lichte) bouwhekken die met steigerbuis en koppelingen (buiskoppelingen of clamps) aan elkaar zijn gemaakt. Door de buizen op de hoeken in de grond te slaan wordt een stevig frame gemaakt, waaraan de hekken vastgemaakt kunnen worden. In het midden van het frame kunnen enkele palen worden gezet om de netten aan de bovenzijde te ondersteunen. Anders gaan die doorhangen (zeker als er blad op komt). Een dakvormige constructie maken is nog beter en voorkomt het doorhangen als er blad op komt.

De ingang van het compartiment is circa 0,8 meter breed. De ingang kan ook dichtgehangen worden met netten, om invliegen of inzwemmen van de aalscholver te voorkomen. Deze gaaskooi is sterk begroeid met waterlelie. In het compartiment kunnen ook takkenbossen worden geplaatst, dit geeft de vissen nog meer beschutting.

De verbindingen tussen de palen kunnen met buiskoppelingen worden gemaakt.

Detailopname hek. De gegalvaniseerde betonroosters hebben een maaswijdte van 10x10 cm. Bij een maaswijdte van 15x15 cm bleken aalscholvers zich door de mazen te wringen! De hekken staan circa een meter boven water, zodat reigers de vissen niet van bovenaf kunnen pakken. Het midden van dit refugium is 1,8 meter diep. De roosters zijn in dit geval met tie-wraps aan de gegalvaniseerde buis vast gemaakt.

Bijlage III Vangstgegevens 1997

Gevangen vissoorten, aantallen en gewichten 1997:

Vissoort	Aantal	Hoeveelheid (in kg)	Lengte- spreiding (in cm)	Gewicht- spreiding (in g)
Brasem	1489	63,5	11 - 41	10 - 783
Kolblei	16	1,4	11 - 27	13 - 231
Blankvoorn	964	12,9	8 - 25	4 - 210
Ruisvoorn	30	0,8	10 - 27	9 - 275
Karper*	36	193,4	56 - 74	3026 - 7140
Kroeskarper	2	2,7	36 - 36	926 - 1068
Giebel	6	8,3	30 - 42	481 - 1328
Zeelt	7	6,5	30 - 45	484 - 1422
Winde	10	5,5	24 - 40	153 - 1110
Snoek	28	26,5	15 - 73	19 - 2865
Snoekbaars	7	3,1	10 - 58	6 - 1948
Baars	1	0,8	36	774
Pos	16	0,2	10 - 17	10 - 75
Paling	12	8,6	48 - 83	195 - 1276
TOTAAL	2604	334,2	-	-

* Waarvan 6 spiegelkarpers (56 - 66 centimeter, 3026 - 5622 gram).

** Tijdens de bemonstering is ongeveer 145 kg kleine witvis (met name kleine brasem en blankvoorn) door de vereniging na de vangst elders uitgezet. Deze vis is niet in de tabel opgenomen. In totaal is dus ca. 480 kg vis gevangen.

Sportvisserij Nederland

Postbus 162

3720 AD Bilthoven